

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
СТОПАНСКИ ФАКУЛТЕТ
КАТЕДРА „БИЗНЕС, ИНВЕСТИЦИИ, НЕДВИЖИМИ ИМОТИ“

Приета от ФС протокол № 11/ 25.04.2024 г.

Приета от КС протокол № 11/ 16.04.2024 г.

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан:

(доц. д-р Денка Златева)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „ПРОДЖЕКТ МЕНИДЖМЪНТ В СТРОИТЕЛСТВОТО“

ЗА СПЕЦ: „Строителен бизнес и предприемачество“;

ОКС „бакалавър“ – редовно обучение

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 4; СЕМЕСТЪР: 7

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 180 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 6

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО (часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
т.ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	120	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Тодор Райчев)

2.
(гл. ас. д-р Ваня Антонова)

Ръководител катедра:
„Бизнес, инвестиции, недвижими имоти“ (доц. д-р Тодор Райчев)

I. АНОТАЦИЯ

Учебната дисциплина „Проджект мениджмънт в строителството“ е хибридна специална дисциплина, предназначена за студентите от специалност „Строителен бизнес и предприемачество“, ОКС „бакалавър“. Дисциплината въвежда в концепцията за управление на проекти като теория и практика, в т.ч. управлението на инвестиционни (строителни) проекти, запознава с базовата терминология, принципите и процесите по управление на проекти, представя подходящи техники и инструменти за ефективно управление на строителни проекти и постигане на желаните резултати.

Основна цел на дисциплината е да формира фундаментални знания и разбирания за същността, характера, съдържанието и ролята на проектите в строителната практика и тяхното управление. В курса са разгледани основните подходи при управлението на проекти, като приоритетно внимание е обърнато на структурния подход. Изяснена е структурата на проекта – подсистеми и компоненти и спецификите при тяхното управление. Представени са международни стандарти и сертификати по управление на проекти, както и някои съвременни решения в областта на управлението на строителни проекти.

В резултат на придобитите знания, очакваните резултати от обучението по дисциплината са за формиране на умения и тяхното комплексно прилагане (на придобитите знания и умения) за: оценяване, избор и реализация на адекватни проектни идеи и решения; успешно планиране, изпълнение, мониторинг и контрол на строителни проекти; ефективно идентифициране, организиране и управление на дейностите и ресурсите, необходими за изпълнението на даден строителен проект в рамките на ограниченията за време и бюджет, така че да се постигат успешно поставените цели; отчитане, анализ и оценка на строителни проекти; и др.

Разглежданите въпроси са предпоставка за формиране на една съвременна система от знания и умения по управление на строителни проекти, необходими за: обосноваване на концепцията на проекта; идентифициране на заинтересованите лица; дефиниране на проектния обхват; разработване на йерархичната структура на задачите; определяне на времето за изпълнение на проекта; разработване на график за неговото изпълнение; изчисляване на бюджета на проекта; оценка на инвестиционните качества на отделните финансови инструменти; оценка на ефективността на проекта; разработване на организационната структура на проекта; управление на ресурсите, качеството, комуникациите, риска и измененията в проекта; и др.

Посредством работа по проекти, решаване на практически казуси и провеждане на проучвания по дисциплината, студентите придобиват способност за разширяване на знанията и формиране на нови умения в областта на управлението на строителни проекти.

Дисциплината „Проджект мениджмънт в строителството“ има интердисциплинарен характер, съчетавайки и надграждайки знания и разбирания от предметните области на икономиката, мениджмънта, управлението на проекти, управлението на инвестициите и инвестиционния процес, строителното предприемачество, управлението на качеството, управлението на риска, теорията за вземане на решения, приложената математика и информатиката, както и познания по организацията и управлението на строителния производствен процес.

Дисциплината „Проджект мениджмънт в строителството“ съдейства за формиране на следните ключови компетентности за учене през целия живот, съгласно Препоръка на Съвета на Европейския съюз (ЕС) от 22 май 2018 г.:

- предприемаческа компетентност – група 7. Способност за действие в съответствие с благоприятни възможности и идеи, основавайки се на творчество, критично мислене, способност за решаване на проблеми, инициативност, постоянство и умение за работа в сътрудничество с цел планиране и управление на проекти с културна, социална или финансова стойност; способност за вземане на финансови решения, свързани с разходи и стойност; способност за

ефективна комуникация и договаряне, за справяне с несигурността, неяснотата и риска като част от вземането на информирани решения; инициативност, действеност, активност, решителност и постоянство в постигането на целите; поемане на отговорност и прилагане на етични подходи в дейността и бизнеса;

- *математическа компетентност – група 3. Способност за развиване и прилагане на математическо, аналитично мислене с цел решаване на различни проблеми; способност за използване на математически начини на мислене и представяне (формули, модели, концепции, графики и диаграми); за прилагане на основни математически принципи и действия; за проследяване и оценяване на поредица от аргументи; за използване на подходящи помощни средства, включително статистически данни и графики;*

- *цифрова компетентност – група 4. Способност за ефективно използване на цифрово съдържание и технологии; управление и защита на данни; разработване на презентации, работа с електронни таблици и база данни; способност за търсене и намиране на релевантна информация; познаване на възможностите на приложими програмни продукти и специализиран софтуер в областта на управлението на проекти.*

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

№. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема първа СЪВРЕМЕННА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПРОЕКТА		2	1	
1.1	Проектът в съвременната теория и практика			
1.2	Основни параметри на проекта			
1.3	Класификационна характеристика на проектите			
1.4	Инвестиционни (строителни) проекти			
Тема втора ТЕОРЕТИЧНИ АСПЕКТИ НА УПРАВЛЕНИЕТО НА ПРОЕКТИ		2	1	
2.1	Управлението на проекти в контекста на управленската теория и практика			
2.2	Рутинно и проектно управление. Управление на проекти и управление на промяната			
2.3	Подходи в теорията за управление на проекти (системен, функционален, процесен, концепция „жизнен цикъл на проекта“, структурен подход). Взаимовръзка между фази, функции и подсистеми в управлението на проекти			
2.4	Управление на строителни проекти посредством структурния подход			
Тема трета ЦЕЛЕПОЛАГАНЕ И ОБХВАТ НА СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	2	
3.1	Определяне на потребността и предназначението на проекта			
3.2	Идентификация на заинтересованите страни			
3.3	Начално формулиране на проекта, дърво на целите			
3.4	Планиране и дефиниране на проектния обхват			
3.5	Разработване на йерархичната структура на задачите			
3.6	Контрол по изпълнение и изменение на проектния обхват			

Тема четвърта ВРЕМЕТО КАТО ИНВЕСТИЦИОНЕН ОГРАНИЧИТЕЛ И РЕСУРС В СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	4	
4.1	Значение на фактора „време” при реализация на строителни проекти			
4.2	Време за изпълнение (продължителност) на проекта			
4.3	Разработване на график за изпълнение на строителния проект			
4.4	Модели за календарно планиране			
4.5	Контрол по изпълнение на графика на строителния проект			
Тема пета УПРАВЛЕНИЕ НА РАЗХОДИТЕ И БЮДЖЕТА НА СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	4	
5.1	Технология на изчисляване на бюджета. Видове бюджет			
5.2	Формиране и разпределение на паричните потоци във времето			
5.3	Управление на финансирането на проекта			
5.4	Контрол на разходите и изпълнението на бюджета на строителния проект			
Тема шеста УПРАВЛЕНИЕ НА КАЧЕСТВОТО В СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	2	
6.1	Нормативна рамка за осигуряване на качеството в проекта			
6.2	Система за управление на качеството в проекта			
6.3	Приложими подходи за управление на качеството в проекта			
Тема седма УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА В СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	2	
7.1	Разбирането за „риск” в строителния проект			
7.2	Класификация на риска и факторите на влияние			
7.3	Основни дейности по управление на риска в строителния проект			
7.4	Методи и средства за справяне с риска в строителния проект			
Тема осма ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	2	
8.1	Организация и организационна структура на строителния проект			
8.2	Система на взаимоотношения между участниците в проекта			
8.3	Принципи за избор на организационна структура на строителния проект			
8.4	Изграждане на организационната структура на строителния проект			
8.5	Договори, договорни отношения и договорна администрация в строителния проект			
8.6	Управление на информационните и комуникационни връзки и взаимоотношения в строителния проект			
Тема девета УПРАВЛЕНИЕ НА РЕСУРСИТЕ НА СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	2	
9.1	Видове ресурси на строителния проект			
9.2	Разработване на график за ресурсно осигуряване на проекта			
9.3	Организация, отчетност и контрол на разходването на проектни ресурси			

Тема десета ИЗИСКВАНИЯ ЗА КОМПЕТЕНТНОСТ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ		2	1	
10.1	Институционална рамка на длъжностите по управление на проекти			
10.2	Национални изисквания за компетентност			
10.3	Матрица на отговорностите (за разпределение на административните задачи по управление на проекта)			
Тема единадесета РЕАЛИЗАЦИЯ НА СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	2	
11.1	Основни дейности по подготовка и изпълнение на проекта			
11.2	Мониторинг и контрол върху изпълнението на проекта			
11.3	Отчитане на изпълнението на строителния проект			
11.4	Управление на измененията в строителния проект			
Тема дванадесета ПРИЛОЖИМИ МОДЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИ ПРОЕКТИ		2	2	
12.1	Модел за изпълнение на публично-частни проекти			
12.2	Договорните условия на FIDIC като средство за разпределение на риска между участниците в строителния проект			
Тема тринадесета АНАЛИЗ И ОЦЕНЯВАНЕ НА СТРОИТЕЛНИЯ ПРОЕКТ		2	2	
13.1	Същностна характеристика на анализа и оценяването в проекта			
13.2	Видове оценяване в проекта			
13.3	Оценка за изпълнимост на проекта			
13.4	Оценка на изпълнението на проекта			
13.5	Анализ и оценка на устойчивостта на проектните резултати			
Тема четиринадесета МЕЖДУНАРОДНИ СТАНДАРТИ И СЕРТИФИКАТИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ		2	1	
14.1	Международни стандарти по управление на проекти			
14.2	Система от знания за управление на проекти (PMBOK Guide)			
14.3	Програми за международна сертификация по управление на проекти			
Тема петнадесета СЪВРЕМЕННИ РЕШЕНИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА СТРОИТЕЛНИ ПРОЕКТИ		2	2	
15.1	Място и роля на информационните технологии в управлението на строителни проекти			
15.2	Информационно-технологични модели за управление на строителни проекти			
15.3	Софтуерни решения, обезпечаващи управленския процес			
15.4	Възможности за използване на Глобалната мрежа при управление на строителни проекти			
Общо:		30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриално оценяване		
1.1.	Тест (с отворени, затворени или смесени въпроси)	1	20
1.2.	Курсов проект с практическа насоченост (разработване на основни елементи на строителен проект)	1	40
1.3.	Доклад върху практически казус / проведено проучване	2	20
Общо за семестриалното оценяване:		4	80
2.	Сесийно оценяване		
2.1.	Изпит (тест с отворени, затворени или смесени въпроси)	1	40
Общо за сесийното оценяване:		1	40
Общо за всички форми на контрол:		5	120

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Електронни учебни материали по дисциплината „Проджект мениджмънт в строителството“, публикувани в платформата за електронно и дистанционно обучение на ИУ – Варна.
2. Александрова, М. Проектно управление. Проектно мислене и проектно действие. София: Везни-4, 2015.
3. Желев, И., С. Христова, М. Иванова. Управление на инвестиционния процес. Варна: Наука и икономика, 2016.
4. Методически указания за подготовка и изпълнение на инвестиционни проекти. София: Министерство на финансите, 2007.
5. Мазур, И. и др. Управление проектами. Москва: Омега-Л, 2014.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Бонева, С. Управление на комуникациите в международни проекти. София: УНСС, 2019.
2. Договорни условия за строителство. Второ изд. [CD] София: БААИК, 2008.
3. Иванов, С., Х. Георгиева. Ръководство за разработване и управление на проекти. Казанлък: НИКО 96, 2014.
4. Маринова, Н. Управление на проекти. Инструмент за постигане на устойчиво развитие. София: НБУ, 2012.
5. Маринова, Н. Управление чрез проекти. Инструмент за постигане на устойчиво развитие. София: НБУ, 2014.
6. Найденов, Н. Управление на проекти. Русе: Авангард принт, 2011.
7. Национални изисквания за компетентност по управление на проекти. София: БАУП, 2006.
8. Патиас, Й., С. Илиева. Управление на риска в проект. София: Св. Климент Охридски, 2018.
9. Пенчева, А. Управление на проекти. Теоретико-методологически проблеми. София: Авангард Прима, 2011.

10. Ръководство за система от знания за управление на проекти (PMBOK® GUIDE, четвърто издание). София: Класика и стил, 2011.
11. Стоянов, С. Строително предприемачество. Варна: Наука и икономика, 2012.
12. Алешин, А. и др. Управление проектами: фундаментальный курс. Москва: Высшей школы экономики, 2013
13. Балашов, А. и др. Управление проектами. Москва: Юрайт, 2024.
14. Боронина, Л., З. Сенук. Основы управления проектами. Екатеринбург: Уральского университета, 2015.
15. Денисенко, В. и др. Управление проектами. Владимир: ВлГУ, 2015.
16. Соолятгэ, А. Управление проектами в компании: Методология, технологии, практика. Москва: Бизнес школа Синергия, 2012.
17. Цителадзе, Д. Управление проектами. Москва: НИЦ ИНФРА-М, 2024.
13. APM Body of Knowledge 5th Edition - Definitions, Association for Project Management.
14. ISO 21500:2012 Guidance on project management, Edition 1, International Organization for Standardization, 2012.
18. Ferraro, J. Project Management for Non-Project Managers. Amacom, 2012.
19. Heagney, J. Fundamentals of Project Management. Amacom, 2016.
20. PMBOK® Guide – Seventh Edition. PMI, 2021.
21. Schaufelberger, J., L. Holm. Management of Construction Projects: A Constructor's Perspective. 3rd ed. Abingdon: Routledge, 2024.
22. Solimene, F. The Law and Practice of Complex Construction Projects. Abingdon: Routledge, 2024.